

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subelasă . . . 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prot. 1000 Lei. Tarohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

Biserica și Școala

Biserica e stâlp și întărire a adevărului (I. Tim. 3. 15) În senz mai larg, sub cuvântul de Biserică, înțelegem nu numai locul unde credincioșii se adună la rugăciune, ci și însăși adunarea dreptcredincioșilor, iar în vorbirea noastră obișnuită înseamnă acel locaș, în care ne adunăm noi „cei cari am primit botezul, pentru a ne ruga lui Dumnezeu, a săvârși sfintele slujbe și pentru a asculta învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos“.

Școala este izvorul de luminare a tuturoră în mijlocul cătunului, satului, orașului, etc. Biserica și școala, doi factori de lumină, strâns legate laolaltă, urmărind acelaș scop „plivirea de bălării și măracini al aceluiăș' s'rat, sufletul omului“. În numele sf. Biserici, lucrează preotul, iar în numele școlai lucrează învățătorul.

Amândoi se întâlnesc pe acelaș ogor de muncă grea și plină de răspundere. Pe de o parte avem în fața noastră copiii de școală, cari trebuiesc învățați să scrie, a ceti, a se purta bine în viață și în fine a-i face pentru viitor învățați, buni români și buni cetățeni, misiune ce-i revine învățătorului, iar pe de altă parte sunt tinerii adulți și în general toți enoriașii, cari trebuiesc îndrumați mai departe pe calea binelui și a credinței. Școala poartă grijă de luminarea minții omului, iar sf. Biserică îmbogățirea în credința creștină.

Pentruca sufletul omului să aibă hrana necesară, trebuie atenție și grijă deosebită — școala fiind „piatra care ascute, iar sf. Biserică este para de foc, care curăță“!

Din timpurile cele mai vechi și până în zilele noastre — cel puțin această convingere este la sat — odoarele prețuite și stimate, sunt Biserica și școala, una care luminează calea

spre viața veșnică, cealaltă, adică școala care s'a născut sub oblăduirea Bisericii — continuă să ne dea cei mai buni fii ai Țării. Dacă facem o privire în urma noastră, ne aducem aminte cu mare bucurie și mulțumire sufletească, de viața petrecută în școală, de primele lecții, de primele povestiri, de primele cântece, etc. iar astăzi, oameni în vârstă, păstrăm o scumpă amintire celor ce s'au trudit cu ascuțirea minții noastre, dragi dascăli, trecuți la cele veșnice, cari ne duceau cu rândul, câte doi, la sf. biserică să luăm parte la sf. Liturghie și ne ziceau „să stăm cumiți“.

Noi, Românii ne putem mândri cu învățătorii noștri, cari împreună cu preoții depun muncă deosebită de „Altarul Patriei“, săpând în sufletele tuturor dragostea de Biserică, Școală, Neam și Țară!

Să nu pierdem însă din vedere că toată învățătura isvorâtă din mintea omenească, trebuie să fie luminată pe lumina credinței în Domnul nostru Iisus Hristos și atunci fiii neamului Românesc vor corespunde pe deplin cerințelor vremii, vor fi iubitori de Patrie și buni fii ai lui Hristos.

Iată ce zice în privința aceasta Ioan Gură de Aur: „Părinților, purtați-vă cu copiii voștri, cu aceste locașuri ale lui Dumnezeu celui viu cu aceeași luare de seamă ca și cu casele voastre. Intotdeauna priveghiați, ca slugile voastre să nu aducă o scânteie, care poate să dea foc întregii case. Priveghiați așisderea, ca ei prin vorbe necurate, prin glume nepotrivite, să nu arunce o scânteie în inima fiului vostru sau a fiicei voastre nevinonate, care scânteie apoi ușor poate să dea foc acestui locaș al Dumnezeului celui viu“. Sunt cuvinte pline de înțelepciune, fiind potrivite și pentru zilele noastre.

Pr. Vasile Onică

Insemnătatea Bisericii

Fiecare om evlavios își simte nevinovăția, nevrednicia, nimicnicia și îndepărtarea sa dela Domnul prin faptul că mereu greșește, mereu e aplecat spre păcat, căci „nimenia nu este fără de păcat“, dar pe toate căile se silește să se apropie cât mai mult de El.

Intr'adevăr că Dumnezeu este pretutindenea, dar omul fiind o ființă slabă și mărginită, nu-și poate închipui omniprezența Domnului și din această cauză, din cele mai îndepărtate veacuri s'au silit să-și găsească, să-și închipue locuri de așa natură încât să se poată mai cu ușurință apropia de Dumnezeu, ca să poată mai ușor să-L proslăvească, ca să poată — zic — mai cu îndrăzneală a aduce rugăciuni de mulțumire și cereri de tot felul și jertfe.

Milostivul Dumnezeu, din dragostea Sa nemărginită către neamul omenesc, n'a defăimat această silință, această dorință a inimilor evlavioase, ci le-a arătat numai bunăvoință.

Dacă cercetăm bine fânta Scriptură, aflăm în ea scriind despre Sf. Patriarhi din vechime, că își zideau jertfelnice unde jertfeau și se rugau lui Dumnezeu, iar Dumnezeu auzea rugăciunile și primea cu dragoste jertfele lor. (Fac. 8, 19-20; 12, 7, 8, 35, 3, 7, 14; 46, 1-4).

Sf. Scriptură ne spune că chiar însuși Dumnezeu a arătat de multe ori locuri plăcute Lui pentru jertfă. Patriarhului Avraam i-a arătat muntele unde trebuia să aducă jertfă pe fiul său Isac (Fac. 22, 2-3); a arătat locul pentru altar lui Iacob (Fac. 35, 1) și lui Ghedeon (jud. 6, 26); lui Moisi înainte de a-l trimite să scape din robie pe evrei, i-a zis: „vă veți închina lui Dumnezeu în muntele acesta“ (Eș. 3, 12).

După aceea, Dumnezeu poruncește lui Moisi să zidească cort, adică lăcaș purtător, îi arată locul, îi descrie chipul cortului și felul vaselor (Eș. 25, 8-9). Dumnezeu i-a arătat apoi materialul din care trebuiau făcute toate și oamenii care să lucreze (Eș. 31, 2; 25, 30-35). numărul și felul vaselor (Eș. 25, 10-40) și cine să facă serviciul în cort. (Eș. 28, 1). După care Dumnezeu s'a făgăduit a fi de față la slujbă (Eș. 25, 8) și a împlinit făgăduința sa; când a săvârșit Moisi toate lucrurile, nor a acoperit cortul mărturiei și s'a umplut cortul de slava Domnului peste cort, și noaptea era peste dânsul foc înaintea a tot israilul (Eș. 40, 31-35). Dumnezeu asculta rugăciunile ce l-se aduceau la cort: Moisi și Aron veniră în fața

cortului mărturiei... și am căzut pe fața lor... și a încetat pierderea (Num. 16, 40-50) Tot așa au făcut acești reprezentanți ai Domnului în pustia Sin, când poporul era lipsit de apă, ei au venit la ușa cortului, au căzut pe fețele lor și s'au rugat și Dumnezeu le-a dat apă (Num. 20, 6, 11)

Proorocul David, cunoscând insemnătatea cortului lui Dumnezeu pentru popor l'a numit: casă și lăcaș al Domnului, Curte Sfântă (Ps. 5, 7; 26, 7; 28, 2; 64, 5; 83, 1, 5, 10) și biserică sfântă (Ps. 5, 7; 26, 8; 64, 5). Pătruns fiind de o deosebită evlavie către acest cort, El a voit să zidească chiar o biserică spre slava lui Dumnezeu; însă fiindcă dânsul a avut multe rășboaie și a vărsat mult sânge, Dumnezeu nu i-a dat voie. Și această operă de mare insemnătate a desăvârșit-o fiul său Solomon. Zidirea lui Solomon a plăcut Domnului și s'a oferit a asculta orice rugăciune făcută în acel lăcaș. Insuși Domnul l-a sfințit și și-a pus numele în el (2 Cor. 7, 11-12, 15-16).

După risipirea Sf. Locaș al Domnului de către Babilonenii, Dumnezeu a eliberat evreii din robie și văzându-i pe deoparte că sunt săraci, iar pe de alta că n'au casă de rugăciune, singur s'a îngrijit de popor poruncind lui Cyrus împăratul Persilor ca să zidească alt locaș în Ierusalim (2 Par. 36, 23).

Poporul ales era dator să atârne către Casa Domnului și să păstreze cucernicie și evlavie; în caz de neglijență cei ce nu păzeau sfințenia locului și a lucrurilor erau aspru pedepsiți (Sof. 1, 9) Ap. 9-10.

În timpul împăr. Ahav, când iudeii și-au întors fața dela casa Domnului, Domnul s'a mâniat pe ei (2 Cor. 29, 6-8).

Bărbații Vetsamisului din nebăgare de seamă s'au prins de sicriul Domnului, atunci Domnul s'a mâniat și a bătut pe popor, omorând peste cincizecimii (1 împ. 6, 19).

Oza numai cât s'a atins de chivot îndată a și murit (2 împ. 6, 6-7),

Proorocii știau destul de bine că Dumnezeu este pretutindenea, totuși mărturiseau că pe pământ Domnul locuiește deosebit în Sion și în casa cea sfântă a Lui (Is. 63, 15 Var, 2, 16).

Tot sf. Prooroci au prezis trecerea sf. Locaș din legea veche în cea nouă, adică din mâna evreilor în mâna neamurilor, care vor crede în Hristos, iar aceștia din urmă trebuie să privească la Casa Domnului tot cu acea evlavie, care se cerea dela evrei (Is. 2, 2-3; 56, 5-6; 60, 1-13; Ier. 50, 5; Mih. 4, 2; Ioil 3, 16-17; 20-31 Zah. 14, 16-20).

Și în noul Testament sunt multe mărturii care ne îndeamnă să cinștim casa Domnului cu aceeași evlavie cu care se cinștea și în legea veche.

Însuși Mântuitorul Iisus Hristos spune părinților săi că, l-se cade a fi în casa Tatălui (Luca 2, 49) prin ceace arată că biserica, casa de rugăciune, este lăcașul Domnului (Mat. 23, 21).

Însuși el jertfea la biserică și porunca ucenicilor să jertfească (Mat. 17, 24-27) — lăuda pe cei ce jertfesc (Mor. 12, 41-42) și pe cei ce nu se purtau bine în casa Domnului îi izgonea afară. (Mar. 11, 17). Și ucenicii Lui, petreceau totdeauna în biserică, lăudând și binecuvântând pe Domnul (Luc. 14, 53; (Fap. 2, 46 etc), ba erau și datori a veni la Ierusalim spre închinăciune (Fap. 24, 11).

Cea dintâiu biserică creștinească, unde însuși Mânt. a săvârșit Cina cea de taină, când a așezat taina sf. împărtășiri a fost „un foisor mare așternut gata (Mar. 14, 15).

În timpul sf. Apostoli rugăciunile se făceau numai în foșoare deosebite, care le numeau biserici, iar creștinii erau obligați să privească la ele cu multă evlavie (Ioan, 20, 19-26; Fap. 20, 8-9 1 Cor. 11, 22; 1 Cor. 14, 35) Sf. Ap. Ioan a văzut și în cer biserici (Apoc. 7, 15; 11, 1, 19; 14, 15; 15, 6, 8, 16, 1, 17; jertfelnice (8; 3, 5; 9, 13; 14, 18;) pristol (4, 10; 7, 15;) cădelniță (8, 3, 5); făclii (4, 5) și slujitori înaintea celui ce șade pe scaun (4, 10; 7, 15; 11, 16). De aici se poate ușor înțelege că sf. Apostol Ioan i s'a arătat chipul bisericii noului așezământ, precum lui Moisi i s'a arătat în muntele Sinai chipul cortului.

Faptul că biserica din Ierusalim a fost risipită după prorocirea Mântuitorului (Mat. 24, 2) apoi a însemnat încetarea jertfei sângeroase și reînnoirea ei după noul așezământ, care va continua până la sfârșitul lumii (2 Tes. 2, 4).

Iată dar, Sf. Scriptură ne arată destul de lămurit că sf. biserici sunt așezate cu voia lui Dumnezeu și că El locuște în ele într'un chip mai deosebit, iar creștinii sunt datori s'o cerceteze cât mai des, să primească bine — cuvântarea ei, să privească la ea cu un deosebit respect, neasemănându-o cu o casă de rând. Iar preotul ca un sfințitor al cereștilor taine, ca un aducător de daruri și jertfe pentru păcatele și neștiințele poporului și ca un mijlocitor pentru oile cele cuvântătoare, (rug. după Ev. 5-a la Sf. Maslu) să înalțe rugăciuni și cereri, să lege și să deslege toată legătura nedreptății, după harul ce l'au primit prin punerea mâinilor.

Am socotit cuviincios lucru a arăta pe

scurt însemnătatea și sfințenia sf. noastre biserici prevăzută și în sf. scriptură ca lăcaș sfințit pentru rugăciune. Faptul care m'a determinat să scriu acestea a fost o discuție a mea cu niște oameni pretinși ostași vechi ai Domnului din satul Ilova, care negau în totul sfințenia bisericii, a sfintei jertfe și puterea harică a preotului, spunând pe lângă altele: „odată ce facem rugăciuni în adunare, nu mai avem nevoie de biserică“ și „odată ce noi ne rugăm, nu e nevoie de jertfă și de rugăciunile preoților, căci și noi știm scriptura ca și preotul, ba poate și mai bine“. Altădată, venind câțiva ostași la spovedanie au început: „eu nu mi-s păcătos că-s în oastea Domnului de 5 ani“.

La cei veniți, le-am lămurit însemnătatea sf. biserici, a sf. Liturghii, sfințenia preotului și că nimeni nu este fără de păcat, fără numai Domnul. Totuși nu este de ajuns, trebuie mai multă atenție din partea preoților.

Ierom. Epifanie

Cuvânt introductiv la reprezentația operei „Crai nou“ de Ciprian Porumbescu în Caransebeș, 27 Mai 1944

(Continuare)

Muzica abundă de frumoase melodii; predomină elementul folcloric național (horele, doina lui Moș Corbu, cântecele de beție din actul II etc.), dar găsim și factura de operetă vieneză (valsul-duet Dochiița-Ispravnicul, marșul jandarmilor, și partii cu caracter de operă italiană, încât cu drept cuvânt maestrul dirigent german, care a dirijat „Crai nou“ la Biserica-Albă, în Banat, declară că piesa aceasta nu e operetă, ci operă pentru teatre mari, nu pentru diletanți.

După premierele din Februarie 1882, opereta s'a mai dat la 26 Martie 1882, iar a patra oară, tot la Brașov, la 15/27 August 1883, când Porumbescu nu mai era în viață.

Nu e întâmplare că, dela Brașov, „Crai nou“ a trecut întâiu în provincia unde tradiția muzicală era mai puternică, adecă în Banatul cel vestit prin corurile sale de plugari pe cari Porumbescu le auzise și le admirase la 8/20 Septembrie 1882 la „Ruga“ dela Chizătău, când s'a aranjat primul concurs de coruri românești.

Într'adevăr, la 24 Decembrie 1888 „Crai nou“ se reprezintă la Oravița-montană, urmând apoi Lugojul la 1891, cu 3 reprezentații și Bi-

rica-Albă, cu o reprezentație.

De anul nou 1889, bătrânul Iraclie, felicitându-l pe Alecsandri, care era la Paris, i-a trimis recenziile despre reprezentațiile dela Oravița. Alecsandri răspunzând scrie: „Meritele muzicii acestei operete naționale sunt demne de a i se deschide porțile teatrului mare din București“. Biograful Braniște nu știe nimic de vreo reprezentație în România; totuși la muzeul „Ciprian Porumbescu“ din Suceava se păstra afișul unei reprezentații la Teatrul Național din București, la 1880. și ceva. Iar în revista „Familia“ dela Oradea-Mare, n-rul 15 din anul 1893 cetim: „Opereta lui Porumbescu, „Craiu nou“ se va juca încurând la București, unde a pus-o în studiu societatea Lirică de sub conducerea d-lui Ștefănescu“. Nu știm însă să se fi realizat intenția aceasta. În anii din urmă, Bucureștiul l-a auzit doară la Radio, de vreo 3 ori.

Din inițiativa regretatei surori a compozitorului, Mărioara Rațiu, a putut avea loc reprezentațiela o Opera din Cluj, la 1927.

Pare straniu că Bucovina a așteptat mult, prea mult, până să-l vadă pe „Craiu nou“: abia în 1898, la 16 ani dela premieră și doi ani după moartea lui Iraclie „Armonia“ din Cernăuți s'a învrednicit să-l reprezinte, cu mare succes, de două ori, urmând încă o reprezentație la 1899 și altele ulterior.

Dar realizările culminante au fost cele dela Suceava, la 19, 20 și 21 Martie 1922, când se împlineau 40 de ani dela premieră, deci reprezentații jubiliare, aranjate de soc. „Ciprian Porumbescu“ sub prezidenția entuziastului profesor Severiu Procopovici, sub conducerea scenică a lui Grigore Pantazi, maestru coreograf de renume european, și sub conducerea muzicală alui August Karnet, apreciat profesor de muzică dela liceul din Suceava, originar din Viena, dar deplin identificat cu limba și cu muzica românească.

Reuniunea dela Suceava a mai reprezentat apoi opereta la Câmpulung, la Vatra-Dornei, la Rădăuți și la Botoșani.

O reluare a urmat la 1933, când se împlineau 80 de ani dela nașterea compozitorului, 50 de ani dela moartea lui și 30 de ani dela înființarea Reuniunii. Tot atunci Suceava s'a învrednicit să serbeze și desvelirea unui preafrumos bust al compozitorului, realizat cu mult talent de tânărul sculptor Ion Cârdei, astăzi la Timișoara. Al doilea bust, de sculptorul bucovinean G. Bilan, se găsește — *dacă se mai găsește* — acum la *Slupca*, unde *Porumbescu își doarme somnul de veci, astăzi tul-*

burat de visuri fioroase.

Și acum fie-mi îngăduit să închei, cu unele destăinuiri de ordin personal.

La reprezentațiile dela Suceava din 1922, cel ce vă vorbește astăzi, era în orchestră, la violina I-a — iar astăzi, în sala aceasta se află și Dochița de atunci și Leonaș.

Vi le spun acestea ca să vă dați seama mai bine, să simțiți mai mult ce simțim noi în seara aceasta, pe care o datorim vrednicului comitet al Societății de cântări, în frunte cu distinsul ei președinte, dl. Consilier eparhial Dimitrie Sgăverdia și îndeosebi ilustrului maestru dirijor dl. Căpitan I. Manole, care, după ce a dirijat opereta la Satu-Mare (1937), a stăruit s'o aducă și la Caransebeș, obținând aice și la Lugoj un succes desăvârșit, demn de frumoasa serie a realizărilor sale corale și instrumentale de până acum. Omagiile inimilor noastre bucovinene merg și către strălucirii soliști*) precum și către întreg ansamblul coriștilor și al orchestrei.

Victor Morariu

(sfârșit)

Slujbă arhierescă la rănii

În ziua praznicului SS. Apostoli Petru și Pavel după săvârșirea Sf. Liturghii în biserica catedrală, Prea Sfinția Sa Părinte'e Episcop Veniamin însoțit de un sobor de preoți, s'a dus în mijlocul răniiilor dela Spitalul Militar Z. I. 284.

Acolo, într'un cadru solemn, într'o atmosferă impresionantă, a oficiat o sfântă slujbă, în care s'a rugat pentru sănătatea și tămăduirea tuturor ostașilor răniiți și ca binecuvântarea și ajutorul lui Dumnezeu să se reverse asupra întregii noastre armate, ca să poată învinge pe vrăjmașul Neamului românesc și al Crucii lui Hristos.

Impresionante și adânc mișcătoare au fost cuvintele adresate răniiilor de Prea Sf. Sa, prin care le talmăcește puterea credinței în Dumnezeu și ajutorul ei, pentru toți cei ce cred în Domnul și prin care cuvinte le aduce și prinos de recunoștință pentru faptele lor, că în îndeplinirea datoriei lor supreme pentru apărarea Patriei și Sfintei Cruci, și-au lăsat pe câmpul de bătălie părți din trupurile lor și au stropit cu sângele lor, țărâna sfântului nostru pământ.

*) dn-ele primadone Olga Sgăverdia, (Dochița) și Adriana Popescu (Anica) și d-nii Gusti Almăjeanu (Leonaș) și Const. Ursulescu (Bujor), distinși protagoniști ai Operei din Timișoara, încadrați cu vrednicie de d-nii I. Dragomir (Ispravnicul) și Andrei Jucos (Moș Corbu).

Exprimă încrederea întregului popor în înțelepciunea tânărului nostru Rege și a Conducătorului Statului, că ne vor conduce pe calea cea bună și dreaptă a mântuirii Neamului. Pentru că un popor de eroi care secole de-a rândul a înfruntat urgia vrăjmașului, un popor cu atâta credință în suflet, niciodată nu poate să piară.

După terminarea sfinte slujbe, Prea Sf. Sa personal, dela pat la pat, stropește cu apă sfințită, pe fiecare rănit și bolnav în parte.

Răspunsurile serviciului religios au fost date de către Corul Reuniunii de Cântări și Muzică, de sub conducerea înțelegătoare a D-lui Cpt. Manole Ion, prin ceea ce fastul slujbei a fost și mai mult ridicat.

DI. Lt. Colonel Tuchilă, Comandantul Spitalului, a adus P. S. Sale mulțumirile sale și ale răniților, pentru înalta vizită și pentru mângâierea duhovnicească și binefăcătoare ce s'a revărsat în sufletele răniților, prin această creștinească și sfântă slujbă.

R

Actualitate

„Sfaturile comunale de împăciuire“ sunt o instituție de Stat, menite să aplaneze conflictele dintre cetățeni așa zicând în germene, împedându-i să mai piardă timp și bani pe la judecătorii în căutarea „dreptății“.

Nu ne ocupăm aici de originea veche a acestor „sfaturi“, nici de utilitatea lor incontestabilă, încreștăm doar o întâmplare care ilustrează o anumită mentalitate, ce stăruie încă în societatea noastră românească.

În satul Z., evacuați dintr'un oraș mare. Deavarma, firește, și din cei mari și din cei mici, cum oferă viața caleidoscopică a orașelor, dar cum din fericire nu se vede la sate.

Intr'o bună zi preotul satului primește plângerea unui șofer împotriva unui inginer, funcționar superior la o societate, care se evacuase împreună cu un mare număr de mașini.

Se fixează judecata.

În acest timp lumea începuse să afle că reclamantului, lezat pe nedrept, era convins că i se va face dreptate și deci, nu se sfiise să vorbească deschis de „cauza“ lui.

Aflase desigur și cel reclamat.

Acesta la început afișa o indiferență totală, dar apropierea termenului de judecată cu toate acestea nu îl lăsa rece.

Intră în vorbă cu notarul, care îl previne

că dreptatea este a aceluia lezat și că va trebui să-i dea satisfacție. Asta însă nu era nimic. Procese desigur a mai avut cel reclamat fără a-l supăra unul mai mult sau unul mai puțin. Altceva îl supăra deabinelea.

— „Cum, domnule, *pe mine* să mă judece popa și niște țărani? — Pe mine? — Eu care cunosc legea?“.

Interlocutorul, liniștit, îi spune că așa cerea legea, tocmai legea pe care și *Domnul* inginer afirmă că o cunoaște“.

În ajun de judecată reclamantul bate la ușa casei preotului. Venise ca să-și retragă plângerea: „ne-am împăcat“, lămuri el discret pe preot..

Adunarea eparhială

a Eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXIII sesiunea V-a, convocată la Caransebeș, pe Dumineca Samarincii, în 14 Maiu 1944.

Sedința III-a

ținută în ziua de 14 Mai 1944 orele 16

Președinte: Prea Sf. Sa Episcopul **Veniamin Nistor**.
Secretar: Prot. **Teodor Roșca**.

Privitor la școala normală la propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială convinsă că în chestia revenirii școlii normale din Caransebeș sub oblăduirea Episcopiei s'a făcut un îmbucurător pas pe urma stăruitoarelor intervenții făcute de Prea Sf. Sa Episcop Veniamin cu concursul secției culturale a Consiliului eparhial, Adunarea eparhială își exprimă satisfacția și nădejdea ei deplină că în sfârșit se va face dreptate eparhiei Caransebeșului, votându-se proiectul de lege întocmit.

Cu privire la participarea la conferințele preoțești:

Adunarea eparhială însoțește cu profundă recunoștință grija ostentitorilor preoți și credincioși, în curățirea ogorului misionar și cu precădere cea a Prea Sf. Episcop Veniamin, care n'a precedat a lua însuși parte la o seamă de conferințe preoțești, dând exemplul de muncă, dând sfaturi și îndemnuri potrivite.

Apreciază cu deosebită satisfacție organizarea șezătorilor religioase cu tineretul școlar în Dumineca ortodoxiei și invită Consiliul eparhial să intensifice aceste șezători al căror folos educativ este foarte important.

Cu privire la Foaia Diecezană și Calendarul Românului La propunerea Comisiunii

Adunarea eparhială ia act de apariția Fojii Diecezane și a Calendarului în condiții tot mai bune și își exprimă mahnirea pentru suspendarea Fojii Diecezane, care totdeauna a susținut sus și tare steagul năzuințelor românești și ortodoxe.

Cu privire la Bibliotecile parohiale:

Adunarea eparhială ia la cunoștință munca ce se depune pentru îmbogățirea bibliotecilor parohiale cu cărți potrivite.

Exprimă recunoștința direcțiunii Uzinelor Ferdinand, atât pentru cumpărarea unui stoc din cartea preotului Dr. Marcu Bănescu „Spre noua ordine socială” cât și pentru grija ce în acest chip o poartă lucrătorilor și necesităților lor spirituale.

Privitor la *edificiile școlare* confesionale.

Adunarea eparhială este recunoscătoare Guvernului Domnului Mareșal Ion Antonescu și cu deosebire Domnului Ministru profesor Ioan Petroviciu, pentru că prin Decret Lege a recunoscut în sfârșit dreptul de proprietate al parohiilor asupra fostelor școli confesionale. În ce privește însă folosința acestor averi, Adunarea eparhială este conștientă că pe urma dreptului de proprietate pe care parohiile îl au asupra acestor bunuri, fără de voia și consințământul proprietarului, acelea nu pot fi înstrăinate. Aprobă hotărârea Consiliului eparhial și îl invită să stăruie ca printr'un Decret Lege să se clarifice această situație pe deplin.

21. Raportorul Comisiunii de organizare Pavel Jumanca referă asupra raportului Consiliului eparhial Nr. 2832 B/1944 privitor la înființarea de noi protopopiate și arondarea din nou a actualelor protopopiate.

După ce iau cuvântul membrii Ionel Dobrin și Constantin Arcan, cari depun memorii cu privire la noua arondare și respectiv la sedrul nouilor protopopiate; apoi Eftimie Gherman, Dr. Titus Popoviciu, Ștefan Bornuz, Bujor Barbu, Octavian Furlugcanu, Aurel Lugojan și Victor Feneș și după clarificările înalt lui Prezidiu,

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială cu 37 voturi pentru și cu 2 voturi contra.

Decide:

Adunarea eparhială, având în vedere trebuința de intensificare a vieții religio-morale printr'un mai activ misionarism al preoției și protopopilor Bisericii noastre, considerând că mai ales în vremurile de astăzi este nevoie de un contact mai strâns între protopopii tractuali și preoție, de îndemn și călăuză în viața lor pastorală și de un control mai real în îndatoririle lor de administrație bisericească, aprobă înființarea nouilor protopopiate și noua delimitare, prezentată de către Consiliul eparhial cu actul Nr. 4130 Plen. 1943 (care se anexează la acest proces-verbal) cu următoarele modificări:

1. Comunele Valeadeni să treacă dela protopopiatul Caransebeșului la protopopiatul Reșiței, tot așa și comuna Moniom dela protopopiatul Bocșa-montană la protopopiatul Reșița.

Comunele Calina și Cârnea să treacă dela protopopiatul Reșița la Bocșa-montană.

Comunele Mircovăț și Berliște să treacă la protopopiatul Oraviței pentru motivul așezării lor geografice și mijloacelor de comunicație.

La protopopiatul Teregovei, având numai 14 comune, să mai treacă comunele Vălișoara și Bucosnița cu filia Golet, rămânând protopopiatului Caransebeșului astfel 32 comune bisericești.

Realizarea acestei deciziuni se încredințează Consiliului eparhial, pentru timpul pe care-l va afla oportun.

22. Raportorul Comisiunii financiare Dimitrie Sgăvêrdia referă asupra diurnelor și speselor de deplasare convenite membrilor Adunării eparhiale pentru actuala sesiune.

Adunarea eparhială stabilește diurnele și spesele de deplasare convenite membrilor Adunării eparhiale pentru sesiunea actuală, în sumă de Lei 62.188.

23. Prezidiul invită membrii din localitate să participe la ședință pentru verificarea procesului verbal al ședinței a III-a.

Verificarea procesului verbal al ședinței a III-a se va face Luni în 15 Mai a. c. la orele 12 din zi, în birourile Consiliului eparhial.

Fiind epuizată ordinea de zi, Prea Sf. Sa mulțumește membrilor Adunării eparhiale pentru participarea la Adunare, cu toate greutatea de călătorie din vremurile de azi, precum și pentru interesul ce l-au arătat și nivelul înalt al discuțiilor, declarând închisă Adunarea Eparhială, le împărtășește binecuvântarea arhierescă să se întoarcă sănătoși la vetrele lor și le dorește o bună revedere la anul în pace și într'o țară întregită în granițele ei firești, cuprinzând pe Români de pretutindeni.

Luând cuvântul Dl Dr. Titus Popoviciu, exprimă Prea Sf. Sale omagiile membrilor Adunării eparhiale, asigurându-l de dragostea, devotamentul și tot sprijinul lor, dorindu-i sănătate și putere de muncă pentru a putea realiza bunele Sale gânduri spre binele și progresul Eparhiei.

Președinte:
† VENIAMIN

Secretar:
Prot. Teodor Roșca

24. Comisiunea Adunării eparhiale, stabilită sub punctul 23, întrunindu-se în ziua de azi în biroul Consiliului eparhial sub prezidenția Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin Nistor și având de secretar pe Dimitrie Sgăvêrdia, a verificat procesul verbal al ședinței a III-a, ținută la 14 Mai 1944.

Caransebeș la 15 Mai 1944.

Președinte:
† VENIAMIN

Secretar:
D. Sgăvêrdia

Membri:

Arhimandrit Dr. L. Busuțoc, Prot. Romul G. Ancușa, Prot. Dr. Zeno Munteanu, Nicolae Cornean, Prof. Constantin Vladu, Constantin Câlțiu, Prot. Teodor Roșca.

Bombardamentele desorganizează viața economică.

Cumpără azi ce nu vei mai găsi mâine: cartoane, scânduri pentru ferestre, zahăr, etc.

Bombele nu sunt politicoase. Suflul lor nu deschide ferestrele ce le sparge.

Contribuții pentru Academia Teologică

VI.

1. Bis. ort. rom. din Bucșnița	Lei	2.000
2. » » » » Goleș . .	Lei	1.500
3. Pr. Victor Suru » Cârpa . .	Lei	10.000
4. Bis. și cred. » » . .	Lei	3.700
5. Pr. R. Lăpăduș » Căvaran	Lei	10.000
6. » I. Turcanu » Cireșa .	Lei	10.000
7. Bis. ort. rom. » » .	Lei	2.000
8. Pr. I. Ostrovan » Ciuta . .	Lei	5.000
9. Bis. și cred. » » . .	Lei	9.175
10. Ier. A. Rosocha » Cornușel	Lei	5.000
11. Bis. și cred. » »	Lei	4.970
12. Pr. N. Bogdan » Crâjma .	Lei	6.000
13. Bis. ort. rom. » » .	Lei	1.000
14. Pr. G. Golopența » Dalci . .	Lei	6.000
15. Bis. ort. rom. » » . .	Lei	1.000
16. Pr. C. Roșca » Delinești	Lei	6.000
17. Bis. ort. rom. » »	Lei	500
18. Pr. V. Paica » Feneș . .	Lei	10.000
19. Bis. ort. rom. » » . .	Lei	4.000
20. Pr. I. Racoveanu » Ferdinand	Lei	10.000
21. Bis. ort. rom. » »	Lei	5.000
22. Pr. P. Luca » Glimboca	Lei	6.000
23. Bis. și cred. » »	Lei	7.000
24. » » » » Jaz . . .	Lei	7.000
25. Pr. I. Coșariu » Ilova . .	Lei	6.000
26. Bis. ort. rom. » » . .	Lei	500

Total Lei 139.345

Suma rămasă . . . Lei 7.072.752

Total general . . . Lei 7.212.097

S T I R I

Cercuri postale și culturale. Duminică în 28 Mai s'au întrunit în *Slatina-Nera*, preoții aparținători regionalei Sasca. Program: Sf. Liturghie săvârșită în sobor, răspunsurile fiind date de corul din localitate condus de inv. director Ioan Petru, a predicat pr. Vasile Stănescu din Bogodintii despre „cunoașterea lui Dumnezeu“ Vecernia s'a oficiat de acelaș sobor al preoților participanți, în frunte cu păr. protopop Ioan Oravițanu. Sf. Sa a vorbit îndemnând la străngerea rândurilor de către toți fiii Patriei, la dragoste și jertfă pentru cei avizați la ajutorul nostru Ședința publică s'a inaugurat la școală cu Imnul Regal, de către elevii școlii primare din localitate, cari au desfășurat și un program de coruri și declamări. Pr. Gheorghe Târba a conferențiat *despre mamă*, arătând rolul ei mare în familie și în societate. Pr. Teodor Iorga în cuvinte simțite a mulțumit tuturor participanților la șezătoare ca și celor cari au concurat la reușita ei.

Duminică în 5 Iunie s'au întrunit în *Vișag* preoții aparținători cercului de aci, anume Al. Voștinariu, P. Murgoi, I. Ursache refugiat și A. Rusulescu. Și aici s'a oficiat sf. Liturghie în soborul preoților de mai sus. Predica pr. Voștinariu *despre reîntoarcerea la Dumnezeu din viața trăită în păcate* a mișcat poporul adunat în număr mare în sf. biserică. Urmează parastas pentru eroii comunei. După masă programul ședinței publice în școală este inaugurat cu salutul preotului local P. Murgoi. Și aci școlarii au partea distractivă. Învățătorul I. Țurlui din Remetea-Pogănici vorbește despre microbi, iar preotul Garcinschi despre alcool. Programul s'a încheiat cu piesa „Păcatul“, deosebit de instructivă. Semnalăm participarea aci a preoților greco-catolici și împreună lucrarea armonică dintre toți factorii culturali ai satelor din acel jur.

Duminică în 18 Iunie preoții și învățătorii Cercurilor: pastoral și cultural „Valea Sărazului“ au ținut ședință comună în *Sărazani*. Vecernia s'a oficiat de către preoții N. Cojocariu, I. Miloș, P. Stamate, St. Marinescu și I. Drăgoicea. În capul ședinței publice vorbește preotul Marinescu despre „creștinul de ieri, de azi, de mâine“, insistând asupra frumoaselor virtuți ale creștinilor din veacurile prime. Notarul Săbău dă instrucție cu privire la noua Lege a căsătoriilor, a împrumutului național, prestație etc. Inv. N. Mihăescu laudă viteaza noastră armată care a creiat un bun nume neamului românesc și aici școlarii au dat concurs cu sarguința și însuflețirea lor juvenilă, iar meritul revine îndrumătorilor: învățătorii N. Deșerdan și Doamna.

† **Arhim. Dr. Eusebie Roșca**, a trecut la cele vecinice, în vârstă de 83 ani.

Răp. a fost rectorul seminarului și mai târziu Institutului teologic din Sibiu. A jucat un rol important în viața noastră bisericească culturală și națională din Ardeal.

Dumnezeu să-l așeze în ceata aleșilor Săii!

BUCĂTĂREASĂ și VALET

(fecior în casă) de 16-17 ani, scuturat și cu purtări bune se caută la președința episcopoească din Caransebeș. Cuc. preoți sunt rugați a recomanda persoane potrivite.

Condițiuni avantajoase.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3667 E. 1944.

NOTE OFICIALE

Se atrage atențiunea Oficiilor parohiale, că din Renta de 4½ % din 1936, (titlurile, ce s'au primit pentru pierderile suferite la Conversiune), un număr mare s'a tras la sorți și deci urmează a se plăti.

On. Oficii parohiale să se intereseze la ghișeul Băncii Naționale din Lugoj, s'au Oravița, unde vor afla dacă titli, ce-i posed s'au tras la sorți.

Caransebeș, la 21 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Dimitrie Sgăvêrdia

Nr. 3209 C. 1944.

Păr. V. Ionescu, editorul broșurilor de propagandă misionară, „Mărgăritarele lumii“, ne roagă să recomandăm scrierile religioz-morale apărute în această editură.

Aflând că și alte autorități au recomandat aceste scrieri, ca unele foarte nimirite pentru popor, atragem din nou atenția Cuc. Preoți asupra acelor broșurii care se pot comanda la autor: Buc. III. Calea Victoriei 202.

Caransebeș, în 23 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Nicolae Cornean

CONCURSE.

Nr. 3423 B. 1944.

Fiind vacantă *catedra de Teologie practică la Academia noastră teologică din Caransebeș*, conform art. 32 din Regulamentul Academiei, se publică concurs pentru ocuparea ei în „Foaia Diecezană” și în „Monitorul Oficial”.

Cererile de candidare se vor înainta Consiliului eparhial ort. rom. din Caransebeș, în termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, fiind însoțite de următoarele documente:

- 1.) Extras de naștere și botez.
- 2.) Diploma de licență și doctorat în teologie dela o Facultate de teologie din țară.
- 3.) Lucrările tipărite.
- 4.) Eventuale certificate doveditoare a studiilor de specialitate.

Caransebeș, la 12 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

2-3

Consilier referent:
Prot. R. G. Ancușa

Nr. 3424 B. 1944.

Fiind vacantă *asistența de drept bisericesc și Administrație bisericească la Academia noastră teologică din Caransebeș*, conform art. 32 din Regulamentul Academiei, se publică concurs pentru ocuparea ei, în Foaia Diecezană și în „Monitorul Oficial”.

Cererile de candidare se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Caransebeș, în termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, fiind însoțite de următoarele documente:

- 1.) Extras de naștere și de botez.
- 2.) Diploma de licență și doctorat în teologie dela o Facultate de teologie din țară.
- 3.) Lucrări tipărite.
- 4.) Eventualele certificate doveditoare a studiilor de specialitate.

Caransebeș, la 12 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

2-3

Consilier referent:
Prot. Romul G. Ancușa

Atențiune!

Având în vedere că la poștă nu se primesc deocamdată colete, rugăm On. Oficiile Parohiale să nu mai facă comenzi prin poștă, ci prin curier, care să și ridice de îndată comanda făcută.

Nu socotiți pe cei încartiruiți la voi ca mosafiri nepoftiți. Ei și-au lăsat ce au mai de preț, din cauza războiului ca să-și apere viața.

Oricând puteți fi în situația lor.